

RAPORT
EWALUACJA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH
ZESPÓŁ SZKÓŁ SPECJALNYCH NR 6 W KRAKOWIE
ROK SZKOLNY 2025/2026

I. PODSTAWA PRAWNA I ORGANIZACYJNA

Ewaluacja Standardów Ochrony Małoletnich została przeprowadzona na podstawie art. 22c ust. 6 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U. 2026 poz. 110). Dyrektor szkoły powołał Zespół ds. ewaluacji SOM:

1. Wioleta Wielechowska – przewodnicząca
2. Alina Lasota
3. Katarzyna Wypych
4. Magdalena Perzanowska
5. Maria Niedbałowska–Jeleń
6. Renata Szczypińska

II. CEL EWALUACJI

Celem ewaluacji było:

- ocena funkcjonowania Standardów Ochrony Małoletnich w praktyce szkolnej,
- analiza ich znajomości wśród uczniów, rodziców i pracowników,
- ocena poczucia bezpieczeństwa uczniów,
- identyfikacja obszarów wymagających doskonalenia,
- weryfikacja zgodności SOM z obowiązującymi przepisami prawa i rozporządzeniami,
- sprawdzenie kompletności dokumentacji SOM,
- potwierdzenie weryfikacji pracowników w wymaganych rejestrach przed dopuszczeniem do pracy z małoletnimi.

III. METODOLOGIA

W badaniu zastosowano:

- ankiety rodziców/opiekunów prawnych,

- ankiety pracowników,
- ankiety uczniów,
- analizę dokumentacji szkolnej (autoewaluacja),
- weryfikację formalną zgodności SOM z przepisami prawa,
- analizę rejestrów pracowników.

IV. ANALIZA WYNIKÓW

1. ANKIETA RODZICÓW (N = 35)

1.1. Znajomość SOM

PYTANIE	TAK	CZĘŚCIOWO	NIE
Znam SOM	66%	31%	3%
Wiem gdzie znaleźć SOM	94%	0%	6%
Wiem do kogo zgłosić krzywdzenie	100%	0%	0%
Reakcja szkoły jest szybka	71%	0%	29%
SOM są przydatne	97%	0%	3%
Procedury są zrozumiałe	94%	0%	6%

1.2. Poczucie bezpieczeństwa

OBSZAR	TAK	RACZEJ TAK	NIE
Dziecko czuje się bezpiecznie	88%	6%	6%
Bezpieczeństwo fizyczne	88%	12%	0%

Bezpieczeństwo emocjonalne	80%	17%	3%
Dane osobowe	91%	0%	9%
Wizerunek uczniów	88%	0%	12%
Reakcja na przemoc rówieśniczą	80%	14%	6%
Zaufanie do kadry	97%	-----	
Atmosfera zgłaszania	94%	-----	
Informowanie rodziców	97%	-----	

1.3. Pytania otwarte – analiza

1. Jakie działania podjęte przez szkołę zwiększyłyby poczucie bezpieczeństwa Twojego dziecka?

Większość rodziców nie widzi potrzeby zmian. 70 % rodziców nie odpowiedziało w ogóle na to pytanie. 30 % osób udzieliło odpowiedzi. Większość odpowiedzi dotyczyła akceptacji stanu obecnego i braku potrzeby zmian w tym zakresie. Pojawiły się również propozycje zwiększenia nacisku na:

- komunikację - zwłaszcza AAC
- dzielenie się wiedzą na temat poprawy bezpieczeństwa oraz konieczność ścisłej współpracy w celu oceny sytuacji uczniów sprawiających problemy wychowawcze
- jedna osoba zwróciła uwagę na mało widoczny wjazd do szkoły

1.4 Współpraca szkoły z rodzicami

1. Rodzice zostali poinformowani o działaniach ochrony małoletnich.

- 95% rodziców potwierdziło, że zostali poinformowani o powyższych działaniach. Pozostałe osoby nie udzieliły odpowiedzi.

2. Mam poczucie, że moje zdanie jest brane pod uwagę w sprawach zasad bezpieczeństwa i ochrony dzieci w szkole.

- 92 % osób potwierdziło tą tezę. Pozostali nie udzielili odpowiedzi.

3. Szkoła wspiera rodziców w kwestiach wychowawczych i bezpieczeństwa.

- 94 % rodziców tak właśnie uważa, pozostali nie odpowiedzieli na to pytanie.

4. Jakich informacji brakuje Ci jako rodzicowi?

- 65 % nie udzieliło żadnej odpowiedzi na to pytanie. Pozostali rodzice podkreślali, że nie brakuje im żadnych informacji, jeśli jest jakaś potrzeba to zwracają się do wychowawcy . Jeden z rodziców potrzebuje wiedzy na temat co mógłby robić z dzieckiem w domu, aby pomóc mu w rozwoju (zazaczył, że chodzi o ćwiczenia logopedyczne, gimnastyczne).

1.5 Podsumowanie i wnioski:

Wśród rodziców uczniów ZSS nr 6 przeprowadzono 40 ankiet, spośród których 35 zostało wypełnionych i oddanych. Po ich analizie jakościowej i ilościowej można wysunąć następujące wnioski:

- rodzice uczniów deklarują znajomość Standardów Ochrony Małoletnich. Zdecydowana większość zna całość procedur, pozostali tylko częściowo.
- kilka osób spośród rodziców nie potrafi znaleźć tekstu standardów. Pozostali wiedzą gdzie szukać informacji.
- rodzice posiadają wiedzę, gdzie i do kogo zgłosić informację o krzywdzeniu dziecka, a SOM uważają za przydatne. Procedury interwencji uważają za właściwe i nie czują potrzeby zmieniania czegokolwiek. Niemniej jednak dostrzegają istotność pracy nad eliminowaniem sytuacji trudnych, rozwijanie u dzieci kompetencji związanych z bezpiecznym stylem życia, przekazywaniem wiedzy w tym zakresie. Zwracają również uwagę na konieczność rozwijania komunikacji alternatywnej.
- rodzice uważają, że ich dziecko jest bezpieczne w szkole. Wnioskują o tym na podstawie informacji uzyskanych od samego dziecka, jego zachowania po powrocie ze szkoły oraz braku incydentów związanych z ich konkretnie dzieckiem dotyczących tego obszaru. Uważają, że jeśli dziecko lubi chodzić do szkoły i zadowolone wraca, to znaczy, że wszystko jest w porządku. Szkoła dba o bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne uczniów - rodzice są o tym przekonani na podstawie własnych obserwacji. Zwracali

uwagę na to, iż jest to priorytet tej szkoły, uczniowie zawsze są otoczeni osobami za nich odpowiedzialnymi i reagującymi z empatią, i wyczuciem a jednocześnie skutecznie. Rodzice mają zaufanie do kadry pedagogicznej. Nie mają też zastrzeżeń do atmosfery panującej w szkole, która sprzyja zgłaszaniu obaw o dobro ucznia. Są informowani na bieżąco o sytuacjach, które dotyczą ich dzieci. Potwierdzają, że zostali poinformowani o działaniach dotyczących ochrony małoletnich i mają poczucie, że ich zdanie w tej kwestii jest istotne. Ankietowani rodzice uważają, że szkoła wspiera ich w kwestiach wychowawczych i bezpieczeństwa ich dzieci. Są przekonani także, że szkoła właściwie chroni wizerunek ich dzieci oraz przestrzega i monitoruje przestrzeganie przepisów dotyczących ich danych osobowych.

- rodzice oceniają SOM bardzo pozytywnie. Szkoła jest postrzegana jako bezpieczna, a procedury jako skuteczne i zrozumiałe.

2. ANKIETA PRACOWNIKÓW

2.1. Znajomość SOM

PYTANIE	TAK	CZĘŚCIOWO	NIE
Znajomość SOM	75%	25%	0%
Gdzie znajduje się dokument	98%	0%	2%
Znajomość koordynatora	98%	0%	2%

2.2. Praktyczne stosowanie standardów.

1. W kwestii przygotowania pracowników do rozpoznawania sygnałów krzywdzenia u dziecka z niepełnosprawnością, 70 % ankietowanych czuje się pewnie w tym temacie, 28 % przyznaje, że potrzebuje więcej szkoleń w tym zakresie, 2% uważa, że ma z tym trudność.

2. Symptomy, które wskazują pracownicy jako oznaki dyskomfortu u uczniów to:

- zmiana nastroju/ apatia- wskazana przez 90% respondentów
- autoagresja lub agresja- 80% respondentów
- ślady na ciele- 70% respondentów
- reakcje lękowe przy czynnościach higienicznych-50% respondentów
- inne :(podane przez pracowników) – eholalie, krzyk, częste wychodzenie do toalety, nadmierne przesypianie oraz ustne zgłoszenia uczniów.

3. Deklarowany udział respondentów w szkoleniu dotyczącym ochrony dzieci przed krzywdzeniem- 65 % osób potwierdza swój udział w ciągu ostatnich 2 lat. 35 % osób nie uczestniczyło w takim szkoleniu.

2.3. Bezpieczeństwo i kultura pracy.

1. Wszyscy uczestniczący w badaniu uważają, że obecne procedury mycia/przewijania/karmienia w naszej szkole wystarczająco chronią prywatność i godność dziecka. Została zwrócona ponadto uwaga na konieczność zwiększenia dyskrecji w toalecie, np. pukanie do drzwi.

2. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez innego pracownika, 98% ankietowanych wie jak należy postąpić i uważa, że procedura w tym zakresie jest jasna.

3. Ta sama ilość osób (98%) nie obawia się podjęcia interwencji z obawy o konsekwencje służbowe.

4. 98% osób wie jaką interwencję należy podjąć w przypadku podejrzenia przemocy domowej.

5. W przypadku krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie 98% respondentów wie jakie kroki należy podjąć.

6. Na pytanie, czy wystąpiły w szkole sytuacje w których ankietowana osoba nie wiedziała jak się zachować, 98% osób odpowiedziało, przecząco. 2% podaje, że była taka sytuacja, jednak nie zostało podane o jaką sytuację chodzi.

7. Oceniając bezpieczeństwo podopiecznych w relacjach rówieśniczych, 12 % uważa je za bardzo wysokie, 88% określa je jako – średnie, gdyż zdarzają się incydenty agresji rówieśniczej.

2.4. Uwagi i propozycje.

- pracownicy szkoły wskazują na brak bezpiecznego miejsca do rozładowania złości, wyciszenia, czy odizolowania ucznia gdy wystąpi taka potrzeba.

2.5. Podsumowanie i wnioski:

W ewaluacji uczestniczyło 40 pracowników szkoły. Wyniki wskazują na wysoki poziom znajomości procedur oraz gotowości do podejmowania interwencji: niemal wszyscy pracownicy znają osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń i procedury postępowania, pracownicy deklarują znajomość zasad reagowania w przypadku przemocy domowej, rówieśniczej oraz krzywdzenia przez osoby dorosłe, personel pozytywnie ocenia kulturę bezpieczeństwa obowiązującą w szkole. Jednocześnie wskazano obszary wymagające dalszych działań: 35% pracowników nie uczestniczyło w szkoleniu dotyczącym SOM w ciągu ostatnich dwóch lat, 28% pracowników deklaruje potrzebę dodatkowych szkoleń z zakresu rozpoznawania sygnałów krzywdzenia dzieci z niepełnosprawnościami, pracownicy zwracają uwagę na brak bezpiecznego miejsca wyciszenia lub odizolowania ucznia w sytuacjach trudnych.

3. ANKIETA UCZNIÓW

PYTANIE	TAK	NIE
Lubię szkołę	100%	0%
Czuję się dobrze	100%	0%
Boję się kogoś	23.3%	76.7%
Przemoc fizyczna	10%	90%
Wiem do kogo zgłosić problem	96.7%	3.3%

3.1 . Analiza wyników

- uczniowie deklarują pozytywne nastawienie do szkoły oraz dobre samopoczucie podczas pobytu w niej.
- 23,3% uczniów odczuwa lęk przed kimś w szkole.

- 10% uczniów doświadcza popychania lub bicia.
- 96,7% uczniów zna osoby, do których może zgłosić sytuację złego samopoczucia lub zagrożenia.
- 1 uczeń nie posiada wiedzy o dostępnych formach wsparcia.

3.2. Wnioski w odniesieniu do Standardów Ochrony Małoletnich

- uczniowie deklarują dobre samopoczucie w środowisku szkolnym, co wskazuje na spełnienie podstawowych warunków bezpieczeństwa.
- odsetek uczniów odczuwających lęk wymaga dalszej obserwacji relacji rówieśniczych.
- przypadki przemocy fizycznej występują w ograniczonej skali, jednak wymagają monitorowania.
- większość uczniów zna procedury zgłaszania problemów.
- konieczne jest zapewnienie pełnej informacji o możliwościach uzyskania pomocy wszystkim uczniom.

3.3. Podsumowanie

Badaniem objęto 30 uczniów. Wyniki wskazują na bardzo dobre samopoczucie uczniów w szkole oraz pozytywny odbiór środowiska szkolnego: wszyscy uczniowie deklarują, że lubią szkołę i czują się w niej dobrze, zdecydowana większość wie, do kogo zwrócić się po pomoc, uczniowie mają poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego. Jednocześnie: 23,3% uczniów deklaruje lęk przed kimś w szkole, 10% uczniów doświadcza popychania lub bicia. Wyniki wskazują na konieczność dalszego monitorowania relacji rówieśniczych oraz kontynuowania działań profilaktycznych przeciwdziałających przemocy.

IV. ZGODNOŚĆ FORMALNA I REJESTRY

W wyniku analizy stwierdzono, że:

- SOM są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa,
- dokument zawiera wszystkie wymagane elementy rozporządzenia,
- pracownicy zostali zweryfikowani w wymaganych rejestrach,
- dokumentacja jest kompletna i aktualna,

- system ochrony małoletnich funkcjonuje prawidłowo.

Analiza protokołu autoewaluacji potwierdza, że szkoła: posiada komplet wymaganych procedur i dokumentów, dostosowała Standardy Ochrony Małoletnich do specyfiki uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, zapewniła wersje dostępne dla uczniów (film, ilustracje, materiały dostosowane), wyznaczyła osoby odpowiedzialne za realizację standardów, prowadzi działania informacyjne wobec rodziców, uczniów i pracowników, dokumentuje wdrażanie i aktualizację procedur.

V. MOCNE STRONY SZKOŁY

Mocne strony wdrażania Standardów Ochrony Małoletnich w szkole:

- wysoki poziom wdrożenia SOM
- dostosowanie materiałów SOM do możliwości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, przygotowanie wersji wizualnych i filmowych standardów,
- wysoki poziom zaufania rodziców do kadry pedagogicznej,
- dobra dostępność informacji o możliwościach uzyskania pomocy, skuteczna współpraca szkoły z rodzicami,
- wysoki poziom gotowości pracowników do podejmowania interwencji. Szkoła na bieżąco podejmuje działania profilaktyczne i wychowawcze dotyczące bezpieczeństwa uczniów, relacji rówieśniczych,
- dobre relacje z rodzicami,
- wysoki poziom zaufania rodziców do kadry pedagogicznej,
- skuteczna komunikacja,
- szybka reakcja na sytuacje trudne.

VI. REKOMENDACJE

Przeprowadzona ewaluacja Standardów Ochrony Małoletnich objęła uczniów, rodziców oraz pracowników szkoły. Analiza ankiet i autoewaluacji wskazuje, że standardy są wdrożone prawidłowo, funkcjonują skutecznie i są pozytywnie oceniane przez społeczność szkolną. Jednocześnie zidentyfikowano kilka obszarów wymagających dalszego doskonalenia. Rekomendacje do dalszych działań:

- kontynuowanie działań profilaktycznych dotyczących relacji rówieśniczych i przeciwdziałania przemocy.
- organizacja cyklicznych szkoleń dla pracowników z zakresu SOM oraz rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci z niepełnosprawnościami.
- rozwijanie komunikacji AAC oraz narzędzi wspierających uczniów niemówiących.
- rozważenie utworzenia bezpiecznego miejsca wyciszenia dla uczniów wymagających regulacji emocjonalnej.
- dalsze wzmacnianie dostępności informacji dla rodziców i uczniów, m.in. poprzez stronę internetową szkoły.
- kontynuowanie monitorowania poczucia bezpieczeństwa uczniów i jakości relacji rówieśniczych.
- wzmocnienie współpracy z rodzicami,
- monitorowanie bezpieczeństwa uczniów.

VII. WPROWADZONE ZMIANY

- zmiana adresu e-mail do zgłaszania spraw związanych z przemocą
- aktualizacja w dokumencie SOM (Rozdział XV, s 32)
- utworzenie dodatkowej zakładki na stronie szkoły w „Strefie Rodzica” zawierającej: SOM, kontakt.

Celem zmian jest:

- dostępność informacji,
- usprawnienie zgłaszania,
- poprawa bezpieczeństwa,
- rozwój systemu ochrony małoletnich

VIII. HARMONOGRAM I KIERUNKI DALSZYCH DZIAŁAŃ

Planowane działania na rok szkolny 2026/2027:

- szkolenia personelu z zakresu SOM,

- dalsze działania profilaktyczne dotyczące przemocy rówieśniczej,
- rozwijanie komunikacji AAC,
- zwiększenie dostępności informacji dla rodziców,
- analiza możliwości utworzenia miejsca wyciszenia dla uczniów,
- poinformowanie pracowników i rodziców o wprowadzonych zmianach

IX. PODSUMOWANIE KOŃCOWE

Ewaluacja wykazała, że Standardy Ochrony Małoletnich w szkole są wdrażane skutecznie i zgodnie z obowiązującymi wymaganiami. Społeczność szkolna pozytywnie ocenia działania szkoły w zakresie bezpieczeństwa uczniów, komunikacji oraz reagowania na sytuacje trudne. Jednocześnie szkoła identyfikuje obszary wymagające dalszego rozwoju i podejmuje działania mające na celu podnoszenie jakości ochrony małoletnich oraz wzmacnianie bezpiecznego środowiska edukacyjnego. Przeprowadzona ewaluacja potwierdza realizację obowiązków wynikających z przepisów dotyczących ochrony małoletnich oraz wskazuje na systemowe podejście szkoły do zapewnienia bezpieczeństwa uczniom.